

Dějepis 9. třída

Procvičení učiva. Na mapě Evropy zaznamenej pomocí šipek tyto události: Napadení Polska Německem, Napadení Finska SSSR, Napadení Dánska a Norska Německem, anšlus Rakouska, vznik Protektorátu Čechy a Morava, začátek Španělské občanské války. Časové údaje vyber z nabídky pod mapou. Nápověda na www.ucebnice-online.cz. Dějepis 9, str. 54 - 55

Napadení Dánska a Norska Německem.
Kdy?

Napadení Finska SSSR.
Kdy?.....

Napadení Polska Německem.
Kdy?

Začátek Španělské občanské války.
Kdy?

Anšlus Rakouska.
Kdy?

Vznik Protektorátu Čechy a Morava.
Kdy?

30. 11. 1939,

16. 3. 1939,

9. 4. 1940,

1. 9. 1939,

12. 3. 1938

18. 7. 1936

Otázky k procvičení učiva.

1. Jakou funkci v Protektorátu Čechy a Morava zastával Reinhard Heydrich?
2. Co byly potravinové lístky?
3. Který stát napadl Polsko z východu 17. 9. 1939?
4. O kterou oblast Finska měl zájem SSSR před 30. 11. 1939?
5. V roce 1940 připojil SSSR ke svému území tři pobaltské státy. Vypiš je.

Zápisy:

1. Skandinávské tažení

Po vyhlášení války Německu Anglií a Francií 3. 9. 1939 probíhala tzv. Podivná válka/ Válka v sedě, září 1939 – duben 1940. Francouzi spoléhali na Maginotovu linii (betonové pevnosti na hranici s Německem), Britové vyslali do Francie expediční sbor. Operace proti Německu se omezily na blokádu přístavů a shazování letáků, zcela neúčinné proti německé taktice **Bleskové války v Polsku**.

9. 4. 1940 napadli Němci Dánsko a Norsko = Skandinávské tažení. Dánsko ihned kapitulovalo, v Norsku proběhly těžké boje o přístav Narvik. Nory podpořila VB i Francie, přesto Norsko kapitulovalo. Hitler získal na pobřeží Norska základny pro ponorky a přístup k švédské železné rudě.

2. Západní tažení

10. květen 1940 útok Německa proti Lucembursku, Belgii a Nizozemí s cílem ochromit Francii. Britský expediční sbor v Belgii neodolal německým útokům, ustoupil k přístavu Dunkerque v sev. Francii a byl evakuován zpět do VB.

Německá armáda obešla Maginotovou linii a obsadila Paříž, k útoku na Francii se přidala Itálie. Bránit Francii pomáhali také čs. vojáci, kteří opustili Protektorát Čechy a Morava před vypuknutím války.

V červnu 1940 Francie kapitulovala, evakuace čs. vojáků do VB.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=a-QBXHHRmKY> (největší tankové bitvy: Francie 1940)

<https://www.youtube.com/watch?v=1mQjsblcm70> (pád Francie 1940)

Ze vzpomínek generála de Gaulla na porážku Francie v roce 1940

„Když nepřítel vztáhl ruku nejprve na Dánsko a téměř celé Norsko, zahájil 20. května velkou ofenzivu převážně mechanizovanými silami a letectvem, přičemž pěší jednotky, které následovaly, nebylo třeba nikdy plně nasadit. Ve dvou uskupeních, pod vedením Hotha a Kleista, se valilo deset tankových a šest motorizovaných divizí na západ. Sedm z těchto deseti pancerdivizí překročilo Ardeny a dosáhlo řeky Maasy ve třech dnech. 14. května ji překročily v Dinantu.....Zatímco je čtyři velké motorizované jednotky podporovaly a kryly, bitevní letectvo je doprovázelo bez ustání a německé bombardéry útočily v našem týlu na železnice a křižovatky, čímž ochromovaly naše transporty.....Maginotova linie byla prolomena, naše opevnění rozbita a jedna celá naše armáda zničena.....Dá se říci, že osud byl zpečetěn v jednom týdnu.....
Charles de Gaulle, Válečné paměti 1940-1944, Praha 1989, s.111.

3. Letecká bitva o Anglii

Květen 1940 ministerský předseda Winston Churchill odmítl politický nátlak Německa na VB a rozhodl bránit Britské ostrovy. Od srpna 1940 zahájení německých leteckých útoků proti britským lodním konvojm, přístavům, letištím a průmyslovým městům i Londýnu. Poté měla následovat invaze Němců na Britské ostrovy. Německé letectvo **LUFTWAFFE** se střetlo s **RAF**= britským královským letectvem. V RAF bojovali také čs. piloti např. stíhací perutě 310., 312., bombardovací peruť 311. V dalších britských perutích proti Německu bojovali letci z Polska, Norska.....

Velká Británie se ubránila, Německo poté napadalo ponorkami zásobovací konvoje směřující do VB z USA.

Info na www.ucebnice-online.cz. Dějepis 9, str. 55 – 56

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=xmvrk8CYbJI> (účast československých letců na obraně VB)

<https://www.youtube.com/watch?v=dIZyH1u1how> (Luftwaffe x RAF)

Příprava na test strojírenský průmysl učebnice str. 23 – 24

www.ucebnice-online.cz. Zeměpis 9, str. 59

1. Kolik procent výroby pokrývá strojírenství s chemickým průmyslem v nejrozvinutějších státech světa?
A) 30% B) 50% C) 70%
2. Co je produktem výroby těžkého strojírenství? (1př)
3. Osobní automobily, motocykly, sportovní letadla spadají do jakého typu strojírenství?
4. Co je produktem přesného strojírenství? (1př)
5. Vyber z nabídky podtržením 3 státy s největším objemem výroby osobních automobilů v EU. Maďarsko, Slovensko, Španělsko, Polsko, Nizozemí, Rumunsko, Německo, Belgie, Rakousko, Francie, Irsko
6. Doplň tabulku

Strojírenská společnost	Sídlo	výrobky
BMW		
	Slovensko	kuchyňské spotřebiče
Citizen		
	Švédsko	zahradní technika
Kawasaki	Japonsko	

Zápisy

1 Průmysl stavebních hmot

Zpracovává přírodní stavební materiály (písek, cihlářské hlíny, vápenec) a vyrábí z nich materiál pro stavebnictví (beton, cihly, cement).

Spotřební průmysl

Jeho výrobky slouží k přímé spotřebě.

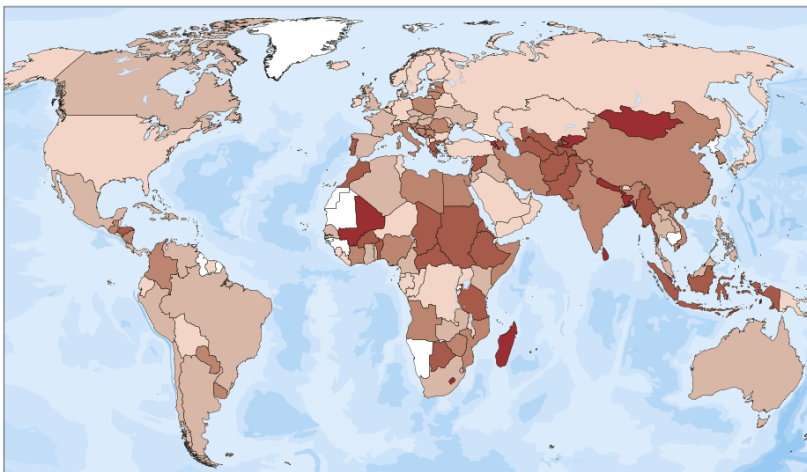
- A) Průmysl textilní, kožedělný a obuvnický

V textilních továrnách se zpracovávají suroviny přírodní, dodávané zemědělstvím (len, bavlna, vlna, konopí) a umělá vlákna dodávaná chemickým průmyslem.

V méně rozvinutých zemích se masově vyrábí jednoduché prádlo a oblečení (Asie)

Ve vyspělých státech převládá specializovaná výroba funkčního a módního prádla a oděvů v menších závodech (Západní Evropa).

Největší výrobci obuvi: Čína, Indie, Brazílie.

podíl textilního průmyslu na výrobě spotřebního průmyslu (v %) na přelomu 20. a 21. století 0–5, 6–10, 11–15, 16–30, nad 31, □ nezjištěno

První látky z vlny utkány před 7000 lety. Bavlna se používala v Indii již před 5000 lety. Z Číny pochází výroba přírodního hedvábí z kukulice morušového.

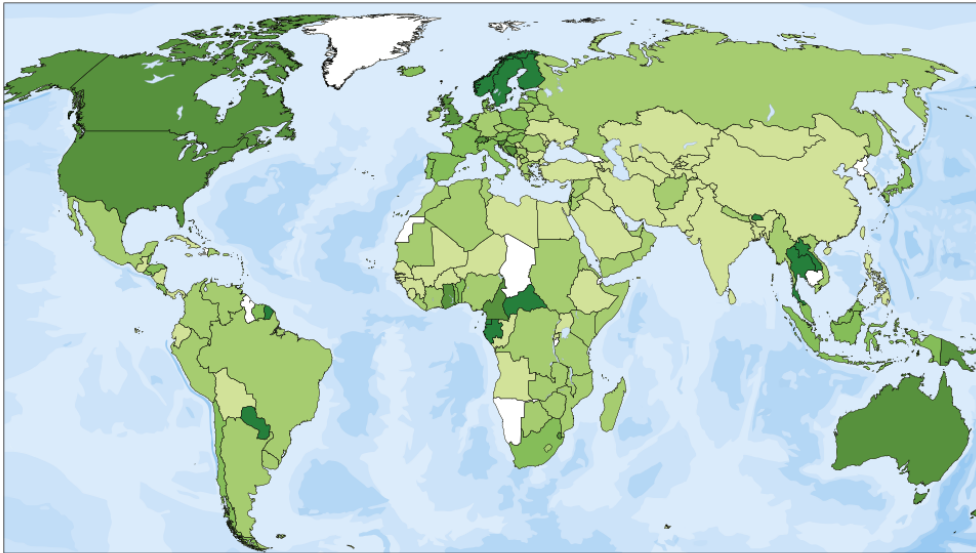
video <https://www.youtube.com/watch?v=8saofPqOHTI> (Přírodní hedvábí)

2 Dřevozpracující průmysl

Info na www.ucebnice-online.cz. Zeměpis 9, str.62,
učebnice str. 25

Dřevo: surovina pro nábytkářský, papírenský průmysl. Využití ve stavebnictví, výrobě hudebních nástrojů, hraček Vytěžené dřevo se zpracovává v pilařských závodech. Celulózky ze dřeva vyrábějí celulózu = surovinu pro výrobu papíru. V papírnách se z celulózy vyrábí papír.

Mezi největší těžaře a zpracovatele dřeva patří Kanada, Finsko a Norsko. V místech s nerozvinutým průmyslem slouží dřevo jako palivo. V současné době ekologický problém nekontrolované těžby dřeva v tropických deštných lesích Amazonie v Jižní Americe.

podíl dřevozpracujícího a papírenského průmyslu na výrobě spotřebního průmyslu na přelomu 20. a 21. století

0–5%, 6–10%, 11–15%, 16–20%, nad 20%, □ nezjištěno

3 Potravinářský průmysl

Info na www.ucebnice-online.cz. Zeměpis 9, str.63

Navazuje na zemědělskou výrobu, zpracovává suroviny rostlinného a živočišného původu, produktem jsou potraviny. Zajišťuje výživu obyvatelstva.

Obory potravinářského průmyslu:

Průmysl masný (jatká, řeznictví, uzenářství)

Mlékárenský a tukový průmysl (rostlinné a živočišné tuky, máslo, mléko)

Zpracování obilovin a výroba pečiva (mlýny a pekárny)

Průmysl chladírenský a konzervářský

Výroba nealkoholických nápojů

Výroba alkoholických nápojů (lihovary, pivovary, vinařství)

Tabákový průmysl

Největší producenti tabákových výrobků. Čína, USA, země EU

Největší dovozce = importér vína: Velká Británie

Největší vývozce = exportér vína: Španělsko

Největší producent vína: Francie a Itálie

Výchova k občanství 9. ročník

Příprava na test Státní rozpočet ČR

1. Státní rozpočet se skládá z výdajů a příjmů. Vypiš 4 daně, které přinášejí peníze do státního rozpočtu.
2. Ze státního rozpočtu se platí spousta věcí. Uveď 4 příklady, které se platí ze státního rozpočtu ČR.
3. Jaké sazby má DPH v ČR? Vyber
A) 21%, 15% a 10% B) 50%, 35%, 14% C) 10%, 5%, 1%
4. DPH je...
A) Dluh pro Harryho B) Daň z přidané hodnoty C) Dopravní podnik Havířov
5. Jestliže má stát výdaje ze státního rozpočtu mnohem vyšší než příjmy, jedná se o rozpočet jaký?
6. Pokud by stát hospodařil tak, že bude mít příjmů mnohem více než výdajů, bude jeho státní rozpočet jaký?
7. Česká republika má státní rozpočet jaký? Vyber:
A) přebytkový B) vyrovnaný C) deficitní

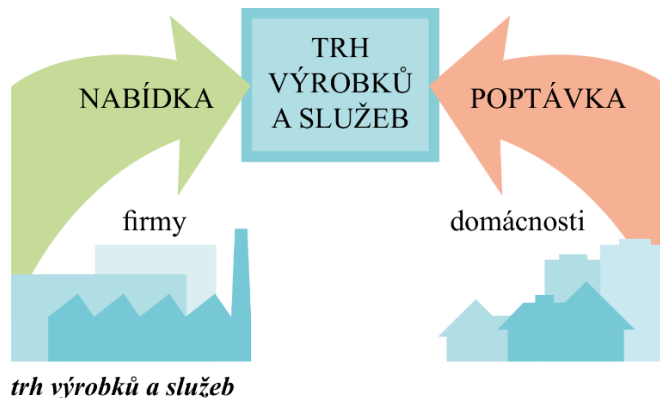
Zápis

1. Principy tržního hospodářství

Trh výrobků a služeb- místo, kde probíhá směna služeb a výrobků za peníze mezi kupujícím a prodávajícím.

Nabízející je ten, který něco vyrobil a chce to na trhu prodat. **Poptávající** je ten, který něco potřebuje a chce to na trhu koupit.

Základními subjekty trhu jsou stát, domácnost a firmy.

- Ⓩ Pokud se nějaké zboží stává nedostatkovým, jeho cena roste. Tím je zajištěno, že někteří toto zdražené zboží už nebudou chtít koupit a ten, kdo o toto nedostatkové zboží více stojí (je ochoten za něj více zaplatit), zboží získá.

Nabídka tvoří firmy, které vstupují na trh. Vyjadřuje, jaké množství zboží jsou firmy ochotné vyrábět a nabízet na trhu při různých cenách.

Příklad: Při přírodní katastrofě v zemi těžící ropy, bude produkováno menší množství ropy = klesne nabídka ropy – na trhu cena ropy poroste.

Poptávku tvoří domácnosti. Vyjadřuje, jak velké množství zboží jsou domácnosti ochotny a schopny nakoupit na trhu při různých cenách.

Příklad: Čím jsou domácnosti bohatší, tím větší množství zboží chtějí nakoupit.